

AGSL Müzik Bölümleri Yetenek Sınavları ve Bu Sınavlara Yönelik Öğretmen Görüşleri

Ufuk Yağcı¹

Özet

Bu çalışma Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümleri (AGSL MB) öğrenci özel yetenek giriş sınavlarının uygulanış şekilleri ile yine bu sınavlarda görev alan öğretmenlerin sınavlara yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonucunda, AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavlarının tek, iki ya da üç aşamada yapıldığı, bu sınavlarda görev alan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'ndan mezun oldukları ve yine çoğunluğunun okullarında kadrolu öğretmen olarak görev yaptıkları anlaşılmıştır. Sınavın yapılış şekline yönelik öğretmen görüşlerinde, öğretmenlerin çoğunluğu sınav sorularının bir komisyon tarafından hazırlanmasını öngörmekte iken, geriye kalanlar sınav sorularının Müziksel İşitme-Okuma-Yazma dersi öğretmeni tarafından hazırlanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: *AGSL, özel yetenek sınavı.*

AGSL Musical Department's Ability Examinations and The Teachers' Views On These Exams

Abstract

This study aims at conditioning the implementation methods of special ability entrance examinations for students of Anatolian Fine Arts High School Musical Departments (AFAHS MD) and the views about examinations of the teachers who were assigned to these examinations. As the result of the research, it is understood that special ability entrance examinations are done in one, two or three stages, the majority of the teachers assigned to these examinations graduated from the Musical Education discipline of the department of Fine Arts Education in the Education Faculty and that majority were assigned as permanent teachers in their schools. In the teachers' views about the way of giving examination, while the majority of the teachers are anticipating the questions of the examinations to be prepared by a commission, the rest is indicating the questions of the exams to be prepared by Musical Listening-Reading-Writing class teachers.

Key Words: *AFAHS, special ability examination.*

Giriş

Bireyin yaşamında, estetik gelişimini sağlıklı bir şekilde sürdürmesini sağlamada, sanat eğitiminin önemli bir rolü vardır. "Sanat eğitimi, kişinin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatabilmek, yetenek ve yaratıcılığını estetik bir seviyeye ulaştırmak amacıyla yapılan eğitim faaliyetlerinin tümüdür" (http://tr.wikipedia.org/wiki/Sanat_e%C4%9Fitimi. 10.12.2008). Türkiye'de sanat eğitiminin sağlıklı, düzenli,

etkili ve verimli bir şekilde yapılabilmesi için eğitimin değişik kademelerinde çeşitli eğitim-öğretim kurumları açılmıştır. Bireyin sanat eğitimi açısından erken yaşta eğitilmesinin önemi göz önünde bulundurulduğunda bu kurumlar arasında "Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri"nin (AGSL) de önemli bir rol üstlendiği görülmektedir.

"Ülkemizde yürürlükteki müzik öğretmeni

¹ Öğr.Gör.Dr., Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, GSEB Müzik Öğretmenliği ABD, Kınıklı / DENİZLİ
uyagci@pau.edu.tr

yetiştirme sürecine ilişkin düzenlemelere göre hazırlık aşaması'nın, esas olarak, öğretmen liselerinin müzik kolları'nda gerçekleşmesi öngörülmüş olmakla birlikte, uygulamada bu tam ya da yeterince işlemediğinden..." (Uçan, 1990, s.234) yeni bir yapılanmaya gereksinim duyulmuştur. Buna göre, mesleki müzik eğitimi veren yüksek öğretim kurumlarına (özellikle de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlara) nitelikli aday öğrenci hazırlamak üzere, adeta eski müzik seminerlerinin işlevini görmesi de öngörülen "Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri"nin ilki 1989 yılında "İstanbul Avni Akyol Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi" adıyla açılmıştır.

Kuruluş ve amacı yönetmeliklerle belirlenen ve en son 2006 yılında yayımlanan yönetmeliğin ikinci bölümünde yer alan MADDE-5'e göre;

"Anadolu güzel sanatlar liseleri, ilköğretim üzerine 4 yıl öğrenim veren yatılı, gündüzlü ve karma okullardır. Bu okullar, öncelikle güzel sanatlarla ilgili yüksek öğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılır. (Değişiklik: 16/12/2006-26378 RG)" (<http://ogm.meb.gov.tr>. 02.12.2008).

MADDE-6'ya göre;

"Okulun amacı öğrencilerin:

- a) Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmeleri,
- b) Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
- c) Alanlarında araştırmaçılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetiştirmelerini,
- d) Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamak." (<http://ogm.meb.gov.tr>. 02.12.2008) olarak belirtilmiştir.

İlk kuruluşundan bugüne nicelik olarak çok hızlı bir gelişim gösteren ve sayısı 2008 yılı sonunda 54'e ulaşan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin, "...müzik eğitimi alanındaki eksikliklerin giderilmesi yolunda atılmış önemli adımlardan biri..."(Özgür, 1996, s.197) olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, "...mesleki müzik eğitimi...(1)yönlendirme/hazırlama, (2)izleme/biçimlendirme, (3)derinleştirme/uzmanlaştırma, (4)geliştirme/yetkinleştirme

olmak üzere dört ana aşamada..."(Uçan, 1996, s.26) toplandığında Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümlerinin (AGSL MB) "...I. aşamayı oluşturan yönlendirme/hazırlama aşamasının işlevi açısından da... önemli bir boşluğu doldurduğu..."(Özgür, 1996, s.197) ve yine "Müzik alanında özel yetenek gerektiren yüksek öğretim kurumlarına hazırlık okulları görünümü çizen AGSL Müzik Bölümleri'nin, mesleki olarak öğrenciyi donatacak olan alanlarda yüksek nitelikte bir seviye yakalamayı amaçlayan programın ilk 8 yarıyılık kısmını yürütmekte..."(Tebiş, 2006, s.388) olduğu belirtilerek, bu okulların mesleki müzik eğitimi alanındaki önemi vurgulanmaktadır.

Yapılan araştırmalarla, mesleki müzik eğitimi çerçevesinde AGSL MB mezunlarının yüksek öğretim kurumlarının ilgili bölümlerine yerleşme oranlarının gitgide arttığı ve bunun sonucunda müzik eğitimimizin öğretmen aday kadrosunun önemli bir bölümünü AGSL'lilerin oluşturduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu çerçevede AGSL'lerde, öğretmen atamalarından başlayarak, bu okullara alınacak olan öğrencileri seçme sınavları, uygulanacak olan dersler, öğretim programları, ders saatleri, ders araç-gereçleri, fiziki koşullar vb. birçok değişken çok daha fazla önemli konuma gelmektedir.

AGSL'lerle ilgili konuların başında kuşkusuz bu okullarda öğrenim görecektir. AGSL'lere öğrenci seçimi, ilgili yönetmeliklerle belirlenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı AGSL Yönetmeliği'nin üçüncü bölümünde yer alan MADDE-9'a göre;

"Öğrenci Seçimi ve Kayıt Kabul

(1) Öğrenci seçimi ve kayıt kabuller aşağıdaki açıklamalara göre yapılır.

a) Yetenek sınavı, okul müdürünün başkanlığında ilgili alan şefi ile alan dersleri öğretmenlerinden en az üç üyeden oluşan komisyonca yazılı, sözlü ve uygulamalı olarak veya bunlardan biri ya da bir kaç ile yapılır.

b) Sınavlar; müzik ve resim alanlarında, alanın özelliğine uygun olarak komisyonca belirlenen ve okul müdürünce onaylanan esas ve ölçütlere göre 100 puan üzerinden değerlendirilir.

c) Değerlendirme sonunda en yüksek puandan başlamak üzere adayların sıralaması yapılarak kontenjan kadar asıl ve yedek listeler hazırlanır ve okulda ilan edilir.

d) Sınavı kazanan adayların, süresi içinde kayıtları yapılır. Kontenjanın dolmaması durumunda ders yılının ilk haftasının son iş günü çalışma saati bitimine kadar sıralamaya göre yedek listeden kayıtlara devam edilir.

e) Başvurular, öğrenci seçimi ve kayıt kabulü ilgili iş ve işlemler Bakanlıkça belirlenen takvime göre yürütülür." (<http://ogm.meb.gov.tr>) şeklinde belirtilmiştir.

Öğrencilerin müzik yeteneklerini ölçmek üzere yapılan sınavlarda çeşitli müzik testleri, ölçme aracı olarak kullanılmaktadır."Müziksel yetenek testleri, ses aralıklarını ayırt etme, tonal bellek, ritmik bellek, akor analizi ve müziksel duyarlılık gibi özel becerilere odaklanarak öğrencinin müzikteki başarı potansiyelini ölçmeyi ifade eder." (Richardson, 1990,s.2). Bu "müzik testleri;

I-Müziksel Yetkinlik veya Kapasitenin Ölçülmesi,

II-Müzik Becerisinin Ölçülmesi,

III-Müzik Beğenisinin Ölçülmesi, olmak üzere üç guruba ayrılabilir" (Atak Yayla, 2003, s.4).

Müziksel yetkinlik veya kapasitenin ölçülmesi, daha çok genel müziksel yetenek testleri ve çalgısal yeteneği ölçme testleri kullanılarak yapılmaya çalışılmaktadır. Müziksel başarının ölçülmesi ise müziksel bilgi düzeyini ölçen testler, performans başarısını ölçen testler ve tanıyıcı testler kullanılarak yapılmaya çalışılmaktadır. Müzik beğenisinin ölçülmesi de çeşitli formal testler, dinleyici testleri ve kâğıt-kalem testleri kullanılarak yapılmaya çalışılmaktadır. AGSL müzik bölümleri öğrenci özel yetenek giriş sınavlarında müziksel yetkinlik veya kapasiteyi ölçen ve kısmen müzik becerisini ölçen testler uygulanmakta, müzik beğenisini ölçen testler ise kullanılmamaktadır.

Bu çalışmada, AGSL MB'lerde eğitim-öğretim görecek olan öğrencileri seçmeye yönelik olarak yapılan "öğrenci özel yetenek giriş sınavları"nın şu anda uygulanış şekilleri ile yine bu sınavlarda görev alan öğretmenlerin sınavlara yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Bu araştırma, AGSL Müzik Bölümleri öğrenci özel yetenek giriş sınavlarının şu anda uygulanış şekilleri ile yine bu sınavlarda görev alan öğretmenlerin sınavlara yönelik görüşlerini kendi koşulları içerisinde olduğu gibi incelemeye yönelik olduğundan betimsel bir araştırmadır. Betimsel araştırmalarda, incelenen özellikler var olduğu biçimi ile ortaya çıkarılmaya çalışılır.

Örneklem

Araştırmanın birinci evrenini AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavları, ikinci evrenini ise bu sınavlarda görev alan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın birinci örneğini Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesinin her birinden ikişer adet olmak üzere rastgele (random yöntemi kullanılarak) seçilen Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Erzincan, Erzurum, Isparta, İstanbul, İzmir, Ş.Urfa Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, ikinci örneğini ise bu liselerde 2006-2007 eğitim-öğretim yılı özel öğrenci yetenek giriş sınavlarında görev alan öğretmenler oluşturmaktadır. Bu araştırmanın dayandığı temel sayıtlar şöyledir:

I-AGSL müzik bölümleri öğrenci özel yetenek giriş sınavları adayın sınanan belirli alanlardaki müziksel yeteneğini ölçmektedir.

II-Veri toplamak için kullanılan araç ve teknikler araştırma için gerekli bilgileri sağlayabilecek niteliktedir.

III-Araştırma için elde edilen bilgiler ve veriler, güvenilir ve yeterlidir.

IV-Araştırma için belirlenen örneklem, evreni temsil etmektedir.

Veri Toplama Araçları

Sınavların uygulanış şekillerine ve bu sınavlarda görev alan öğretmenlerin sınavlarla ilgili görüşlerine yönelik verilerin elde edilebilmesi için anket uygulanmıştır.

İşlem

Anket sonucunda elde edilen veriler SPSS 16.0 (The Statistical Package for The Social Sciences) programından yararlanılarak çözümlenmeye çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerle ilgili olarak, öğretmenlere yönelik genel bilgiler, sınavların yapılış şekline yönelik bilgiler ve sınavların yapılış şekline yönelik öğretmen görüşleri ile ilgili çözümlenmelerde sayı (n) ve yüzde (%) kullanılmıştır. Sınavlarla ilgili öğretmen görüşleri üzerinde deneyimin etkisine ilişkin çözümlenmede ise Varyans Analizi (Oneway ANOVA) kullanılmıştır. Öğretmenlerin eğitim durumlarının (lisans / lisansüstü) öğretmen görüşleri üzerindeki etkisi de t testi ile incelenmiştir.

Bulgular

Öğretmenlere Yönelik Genel Bilgiler

Araştırma kapsamına alınan öğretmenleri, ülkemizde müzik alanında eğitim-öğretim yapan toplam 14 devlet üniversitesinden mezun olanlar oluşturmaktadır. AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavında görev alan öğretmenlerin eğitim durumları dikkate alındığında çoğunluğunun (% 75.4) lisans mezunu olduğu, yaklaşık 1/5'inin (%21.5) yüksek lisans eğitimi gördüğü, geriye kalanların (% 3.1) ise doktora eğitimine sahip olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin % 59.7'sinin mesleki deneyimleri 5 yıl ve daha azdır, 6-10 yıl deneyimi olanların oranı % 29.0, geriye kalan % 11.3'ünün ise 11 yıl ve daha uzun süredir meslekleri ile ilgili alanda hizmet verdikleri belirlenmiştir. Bu öğretmenlerin AGSL'de görev yapma süreleri 1-18 yıl arasında değişmekte olup, ortalama 5.58 yıldır. Öğretmenlerin % 61.5'i 1-5 yıl, % 27.7'si 6-10 yıl, % 10.8'i ise 10 yıldan daha uzun süredir görev yapmaktadır. Bu öğretmenlerin büyük çoğunluğu (% 91.9) kadrolu olarak çalışırken, diğerleri (% 8.1) MEB'e bağlı başka bir okuldan görevlendirilmiştir. Öğretmenlerin yaklaşık 2/3'si (% 69.4) AGSL öğrenci özel yetenek giriş sınavlarında 1-5 kez görev almışlardır. Bunların yarıya yakını da (% 44.2) ilk kez sınavlarda görev almıştır. Aynı sınavlarda 6-10 kez görev alanlar % 22.5, 11'den fazla görev alanlar % 8.1 oranındadır.

Sınavın Yapılış Şekline Yönelik Bilgiler

Araştırma kapsamına alınan okullarda (n=14) sınavlar tek (% 35.7), iki (% 50.0) ya da üç aşamalı (% 14.3) yapılmaktadır. Sınavın tek aşamalı yapıldığı okullarda sınav, müziksel işitme-algılama biçiminde yapılmaktadır. İki

aşamalı olanlarda müziksel işitme-algılama sınavı iki aşamada gerçekleştirilmektedir. Sınavın üç aşamalı yapıldığı okullardan (n=2) birinde sınav iki aşamalı müziksel işitme-algılama sınavına ek olarak bir sözlü sınav, diğer okulda ise tek aşamalı müziksel işitme-algılama sınavına ek olarak bir çalma-söyleme ve bir de sözlü sınav yapılmaktadır. Sınavın bir ve üç aşamalı yapıldığı okullarda soru hazırlama işlemi komisyon tarafından gerçekleştirilirken (% 100), sınavın iki aşamalı yapıldığı okullarda soru hazırlama işlemi % 85.7'sinde komisyon tarafından, % 14.3'ünde işitme öğretmeni tarafından hazırlanmaktadır. Hazırlanan bu soruların öğrencilere yöneltilmesi işlemi sınavın üç aşamalı olduğu okullarda komisyon tarafından, iki aşamalı okullarda % 71.4 komisyon, % 28.6 işitme öğretmeni tarafından gerçekleştirilmektedir. Sınavı tek aşamalı yapanlarda ise işitme (% 40.0), piyano öğretmeni (% 40.0) ve komisyon (% 20.0) tarafından yapılmaktadır. "Soru yöneltme işlemi aynı kişi tarafından mı yapılmaktadır?" sorusuna sınavın tek aşamalı yapıldığı okulların % 60.0'ı, iki aşamalı olanların % 85.7'si, üç aşamalı olanlarda ise % 50.0'si "evet" yanıtını vermiştir.

Sınavda "ezgi soruları" sınavın tek aşamalı yapıldığı okullarda iki kez; sınavın iki aşamalı olduğu okulların % 57.1'inde bir kez, % 28.6'sında iki, % 14.3'ünde ise üç kez tekrarlanmaktadır. Buna karşılık sınavın üç aşamalı yapıldığı okulların birinde ezgi soruları bir kez, diğerinde iki kez yinelenmektedir. "Ritim soruları" ise sınavın tek ve üç aşamalı yapıldığı okullarda ezgi soruları ile aynı biçimde tekrarlanmaktadır. Sınavın iki aşamalı yapıldığı okulların % 42.9'unda bir, % 42.9'unda iki, % 14.3'ünde ise üç kez tekrarlanmaktadır.

Sınavların değerlendirilmesi aritmetik ortalama veya minimum-maksimum değerler çıktıktan sonra diğerlerinin aritmetik ortalamasını almak biçiminde iki aşamada yapılmaktadır. Sınavın tek aşamalı yapıldığı okulların % 60.0'ında, iki aşamalı yapanların % 71.9'unda ve üç aşamalı yapanların her ikisinde "aritmetik ortalama" uygulanmaktadır. Diğer okullarda ise (% 40.0-% 28.6) minimum-maksimum değerler çıktıktan sonra diğerlerinin aritmetik ortalaması alınmaktadır.

Sınavın Yapılış Şekline Yönelik Öğretmen

Görüşleri

Araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin sınavın yapılış biçimine yönelik görüşleri incelenmiş ve Çizelge 1'de ele alınmıştır. Çizelgeden anlaşılacağı gibi öğretmenlerin büyük çoğunluğu (% 93.8) müziksel işitme-algılama sınavında tek ses sorulmasının gerekli olduğu konusunda hem fikirdirler. Buna karşılık öğretmenlerin % 6.2'si tek ses sormanın gerekli olmadığını savunmuşlardır. Öğretmenlerin çoğunluğu (% 73.8) sınav sorularının bir komisyon tarafından hazırlanmasını öngörmekte iken, geriye kalanlar (% 26.2) sınav sorularının ilgili ders (MİOY) öğretmeni tarafından hazırlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yarıdan çoğu (% 58.5) sınav sorularının uygulanmasında komisyondaki öğretmenlerin görev almasının daha uygun olacağını ifade

etmiştir. Buna karşılık sınav sorularını MİOY öğretmeni (% 24.6) ve piyano öğretmenin (% 16.9) sormasının uygun olacağını belirtenler daha düşük orandadır. Öğretmenlerin yaklaşık 2/3'si (% 64.6) sınav süresince soruları piyanoda aynı kişinin yöneltmesi konusunda hemfikirdir, diğerleri ise (% 35.4) aynı kişinin yöneltmesinin doğru olmadığını ifade etmektedir. Öğretmenlerin % 63'ü ezgi ve ritim yinelemenin iki kez yapılmasının uygun olacağı görüşünü taşımaktadır, geriye kalanlardan bir kez diyenler % 26.2, üç kez diyenler ise % 10.8 oranındadır. Öğretmenlerin % 60'ı en düşük ve en yüksek notlar atıldıktan sonra, kalan notların aritmetik ortalaması alınarak sınav puanının belirlenmesi gerektiğini, % 40'ı da verilen tüm notların aritmetik ortalamasının alınmasının daha uygun olacağını belirtmişlerdir.

Çizelge 1. Sınavın yapılış şekline yönelik öğretmen görüşleri (n=65)

Görüşler	Sayı	%
Müziksel işitme-algılama sınavında tek ses sormak gerekli midir?		
Evet	61	93.8
Hayır	4	6.2
Sınav soruları kim/kimler tarafından hazırlanmalıdır?		
İlgili ders (MİOY) öğretmeni	17	26.2
Sınav komisyonu	48	73.8
Sınav sorularının uygulanmasında kim/kimler görev almalıdır?		
MİOY Öğretmeni	16	24.6
Piyano öğretmeni	11	16.9
Diğer (Komisyon)	38	58.5
Sınav süresince soruları piyanoda aynı kişi mi yöneltmelidir?		
Evet	42	64.6
Hayır	23	35.4
Sınavdaki ezgi yineleme sorularındaki ezgiler kaç kez çalınmalıdır?		
1 kez	17	26.2
2 kez	41	63.0
3 kez	7	10.8
Sınavdaki ritim yineleme sorularındaki ritimler kaç kez çalınmalıdır?		
1 kez	17	26.2
2 kez	41	63.0
3 kez	7	10.8
Sınavda verilen puanların değerlendirilmesi nasıl yapılmalıdır?		
En düşük ve en yüksek notlar atıldıktan sonra, kalan notların aritmetik ortalaması	39	60.0
Verilen tüm notların aritmetik ortalaması	26	40.0

Araştırma kapsamına alınan müzik öğretmenlerinin sınav sistemine dönük değerlendirmeleri Likert tipi cümlelerle ölçülmüştür (Çizelge 2). Öğretmenlerin yarıdan fazlası (% 61.5) “müziksel işitme- algılama sınavının boyutlarına verilen puanlamalar uygun mudur?” sorusuna büyük ölçüde katılıyorum yanıtı verirken, % 23.1’i kısmen, % 12.3’ü ise tamamen katıldıklarını ifade etmişlerdir. “Öğrenci seçme sınavı sonunda alınan öğrencilerin, istenilen özelliklere sahip olduklarına inanmakta mısınız?” sorusuna öğretmenlerin yarıya yakını (% 47.7) kısmen katıldıklarını, % 33.8’i ise büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir. Tamamen katılanlar ve hiç katılmayanların

oranı ise % 3.1’dir. “Uygulanmakta olan öğrenci seçme sınavının uygun bir seçme yöntemi olduğuna inanmakta mısınız?” sorusuna ise büyük ölçüde katıldığını (% 44.6) ve kısmen (% 40) katıldığını belirtenlerin oranları birbirine yakındır. Tamamen (% 9.2) ve çok az (% 6.2) katılanlar ise düşük oranlardadır. “Sınav sorusu olarak hazırlanan ezgilerde gürlük (forte, piyano vb.) belirteçlerine yer verilmeli midir?” ve “Sınav sorusu olarak hazırlanan ezgilerde seslendirim (legato, staccato vb.) tekniklerine yer verilmeli midir?” sorularına öğretmenlerin % 40’ı kısmen katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu iki soruya çok az katılanların (% 16.9-% 21.5) ya da hiç katılmayanların oranı oldukça yüksektir (% 18.5-% 13.8).

Çizelge 2.Sınavla ilgili öğretmen görüşlerine dönük Likert skalası (n=65)

Görüşler	Tamamen	Büyük ölçüde	Kısmen	Çok az	Hiç
Müziksel işitme- algılama sınavının boyutlarına verilen puanlamalar uygun mudur? (n / %)	8 12.3	40 61.5	15 23.1	2 3.1	- -
Öğrenci seçme sınavı sonunda alınan öğrencilerin, istenilen özelliklere sahip olduklarına inanmakta mısınız?	2 3.1	22 33.8	31 47.7	8 12.3	2 3.1
Uygulanmakta olan öğrenci seçme sınavının uygun bir seçme yöntemi olduğuna inanmakta mısınız?	6 9.2	29 44.6	26 40	4 6.2	- -
Sınav sorusu olarak hazırlanan ezgilerde gürlük (forte, piyano vb.) belirteçlerine yer verilmeli midir?	5 7.7	11 16.9	26 40	11 16.9	12 18.5
Sınav sorusu olarak hazırlanan ezgilerde seslendirim (legato, staccato vb.) tekniklerine yer verilmeli midir?	2 3.1	14 21.5	26 40	14 21.5	9 13.8

Sınavla ilgili öğretmen görüşleri üzerinde deneyimin etkisini belirlemek amacıyla yapılan Varyans Analizi (Oneway ANOVA) sonucunda deneyimin öğretmen görüşleri üzerinde etkili olmadığı ($p > 0.05$) görülmektedir. Buna karşılık “sınav sorusu olarak hazırlanan

ezgilerde seslendirim (legato, staccato vb.) tekniklerine yer verilmeli midir?” sorusunda 5 yıl ve daha az deneyimli olanlarla, 6-10 yıl arasında deneyimi olanlar arasında farklılık olduğu görülmektedir.

Çizelge 3.Sınavla ilgili öğretmen görüşleri üzerinde deneyimin etkisine ilişkin varyans analizi sonuçları

Görüşler	Kareler toplamı	Kareler ortalaması	F	p	Duncan testi
Müziksel işitme-algılama sınavının boyutlarına verilen puanlamalar uygun mudur? (n / %)	1.920	.640	1.434	.242	.265
Öğrenci seçme sınavı sonunda alınan öğrencilerin, istenilen özelliklere sahip olduklarına inanmakta mısınız?	3.558	1.186	1.835	.150	.134
Uygulanmakta olan öğrenci seçme sınavının uygun bir seçme yöntemi olduğuna inanmakta mısınız?	1.563	.521	.924	.435	.275
Sınav sorusu olarak hazırlanan ezgilerde gürlük (forte, piyano vb.) belirteçlerine yer verilmeli midir?	3.883	1.294	.950	.422	.185
Sınav sorusu olarak hazırlanan ezgilerde seslendirim (legato, staccato vb.) tekniklerine yer verilmeli midir?	6.602	2.201	2.152	.103	.083

Yine öğretmenlerin eğitim durumlarının (lisans / lisansüstü) öğretmen görüşleri üzerindeki etkisi de t testi ile araştırılmış ve seçme yöntemi bakımından gruplar arasında farklılık bulunduğu ortaya çıkmıştır ($F=4.054$, $p < 0.048$). Buna göre lisans öğrenimi görmüş olan öğretmenler uygulanmakta olan öğrenci seçme sınavının uygun bir seçme yöntemi olduğuna inanmaktadırlar.

Tartışma

AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavlarının tek, iki ya da üç aşamada yapıldığı anlaşılmaktadır. Sınavlardaki soru hazırlama işlemi komisyon ya da müziksel işitme-okuma- yazma dersi öğretmeni tarafından hazırlanmaktadır. Sınavların değerlendirilmesinin aritmetik ortalama veya minimum-maksimum değerler çıktıktan sonra diğerlerinin aritmetik ortalamasını almak biçiminde iki aşamada yapıldığı anlaşılmaktadır.

AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavlarında görev alan öğretmenlerin

büyük çoğunluğunun Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'ndan mezun oldukları ve yine çoğunluğunun okullarında kadrolu öğretmen olarak görev yaptıkları görülmektedir. Ancak AGSL MB'de görev alan bu öğretmenlerin çoğunluğunun hem meslekteki hem de bu okullardaki çalışma süreleri 5 yıl ve daha azdır. Aynı zamanda bu öğretmenlerin büyük çoğunluğunun AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavlarında görev alma sayıları 1-5 kez arasındadır. Tüm bu veriler göz önünde bulundurulduğunda bu durumun okullardaki eğitimi ve özellikle de bu okullara öğrenci seçimini olumsuz yönde etkileyebileceği söylenebilir.

AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavları için Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirlediği sınav yönetmeliği sınavın uygulanışı ve değerlendirilmesi ile ilgili ayrıntılı bilgileri içermemektedir. Bu nedenle sınavın içeriği, kaç aşamada yapılacağı ve uygulanışı sınavı yapan komisyon tarafından belirlenmektedir. MEB'in ilgili birimleri ve alanla ilgili uzmanların birlikte

oluşturduğu kurullar, AGSL MB öğrenci özel yetenek giriş sınavı ile ilgili ayrıntılı bir yönerge hazırlayıp, soru sayılarını, sınav boyutlarını ve puanlamalarını belirlemelidir. Dünyada müzik

yeteneğini ölçme ile ilgili çeşitli fikirler öne sürülmektedir. Bu çalışmaların incelenip uygun ölçme yöntemlerinin AGSL MB öğrenci seçme sınavında uygulanabilirliği araştırılmalıdır.

KAYNAKÇA

Atak Yayla, A. (2003). *Müziksel Yeteneğin Ölçümü*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

MEB. (2006). *AGSL Yönetmeliği*. İnternet'ten 02 Aralık 2008'de Milli Eğitim Bakanlığı veritabanından alınmıştır. <http://ogm.meb.gov.tr>.

Özgür, Ü. (1996). AGSL Müzik Bölümlerinde Okutulmakta Olan Müziksel İşitme-Okuma-Yazma Dersinin İçeriği, Sorunları ve Çözümüne İlişkin Ders Öğretmenlerinin Görüşleri. *1. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu Kitabı* (ss.22-25). Bursa: Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü.

Richardson, C. P. (1990). Measuring Musical Giftedness. *Music Educators Journal*. 76,40-50. Makale özü internet'ten 25 Aralık 2008'de EBSCO veritabanından alınmıştır: <http://www.ebsco.com>

Tebiş, C. (2006). SDÜ Burdur Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD'nde Okuyan AGSL ve Genel Lise Mezunu Öğrencilerin Alan Derslerindeki Başarı Durumlarının ve Lise Mezuniyet Başarı Notlarının Karşılaştırılması. A.Atak Yayla-F.Yayla (Ed.).*Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Kitabı* (ss.388-400). Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

Uçan, A. (1990). *Ortaöğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Sorunları, Müzik Öğretimi Nasıl Geliştirilebilir?* (Panel: 2) Tartışma. TED Yayınları, Ankara.

Uçan, A. (1996). AGSL Müzik Bölümlerinin Eğitim Programları Sorunları. *Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi*, 20, 25-39.

Wikipedi, Özgür Ansiklopedi. (2008). *Sanat Eğitimi*. İnternet'ten 10 Aralık 2008'de Özgür Ansiklopedi veritabanından alınmıştır: http://tr.wikipedia.org/wiki/Sanat_e%C4%9Fitimi.

Summary

Introduction

The measurement of musical aptitude or capacity, is generally performed by using common musical ability tests and instrumental ability measurement tests. Also, the measurement of musical success is performed by using tests measuring the level of musical knowledge, performance success and diagnostic tests. The measurement of musical taste is implemented by formal tests, audience tests and paper-pencil tests. In the special ability entrance examination of Anatolian Fine

Arts High School Musical Departments, the tests measuring musical aptitude or capacity and partially tests measuring musical ability are applied, but not tests which measure musical taste are applied.

This study aims at conditioning the implementation methods of special ability entrance examinations for students between 2006-2007 education term of Anatolian Fine Arts High School Musical Departments (AFAHS MD) and the views about examinations of the teachers who were assigned to these examinations.

Methodology

This research is descriptive as it is aimed to examine, within its own conditions, the implementation methods of special ability entrance examinations for students between 2006-2007 education term of Anatolian Fine Arts High School Musical Departments (AFAHS MD) and the ideas of the assigned teachers about the examinations. The first sampling of the research is the special ability entrance examinations for students of the Musical Department of Anatolian Fine Arts High School and the second sampling is the teachers assigned to these examinations. The first sampling of the research involves two cities selected randomly among the each of seven geographical regions of Turkey, which are Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Erzincan, Erzurum, Isparta, İstanbul, İzmir, Ş.Urfa Anatolian Fine Arts High School; also, the second sampling is constituted by the teachers in these high schools assigned to the special ability entrance examinations in 2006-2007 education term. In order to get the data about the implementation methods of the examinations and the views of the teachers, who were assigned to these examinations, survey was applied. The data gathered by the survey was to be resolved by SPSS 16.0 (The Statistical Package for The Social Sciences) programme. Related with the data, number (n) and percentage (%) was used in the resolutions of the information about the teachers, the methods of the examinations and the views of teachers. Variance Analysis (Oneway ANOVA) was employed for the resolution of the effect of the experience on the teacher views about the examinations. The effect of the educational level (bachelor's degree/masters degree) of the teachers on their views was analyzed by t test.

Findings

As the result of the research, it is understood that special ability entrance examinations are done in one, two or three stages, the majority of the teachers assigned to these examinations graduated from the Musical Education discipline of the department of Fine Arts Education in the Education Faculty and that majority were assigned as permanent teachers in their schools. In the teachers' views about the way of giving examination, while the majority of the teachers are anticipating the questions of the examinations to be prepared by a commission, the rest is indicating the questions of the exams to be prepared by Musical Listening-Reading-Writing class teachers. As the influence of the experience on the teachers' views about the examinations is researched, it is understood that there is no influence of the experience on teachers' views. Moreover, it is agreed that the instructions about the special ability entrance examinations of musical departments of Anatolian Fine Arts specified by the Ministry of Education do not include the implementation of the exams and their evaluations; for this reason, the content of the exam, in how many stages it will be done and how it will be implemented is set by the commissions performing the examination.

Discussion

As a result of the research, it is suggested that the committees constituted by the ministry's related departments and the related experts should prepare a detailed instruction for the student special ability entrance examination and indicate the numbers of questions, the dimensions of the examination and grading and by examining the studies for the measurement of musical ability in the world, the suitability of the implementation of appropriate evaluation methods in the student selection examination of Musical Department of Anatolian Fine Arts High School should be analyzed.